

Megemlékezés

EMLÉKBESZÉD PROHÁSZKA JÁNOS, AZ MTA ELHUNYT TAGJA FELETT

MEMORIAL SPEECH OVER JÁNOS PROHÁSZKA, THE DECEASED MEMBER OF THE HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

Dobránszky János¹, Szabó Péter János², Tóth László³, Verő Balázs⁴

¹ az MTA doktora, tudományos tanácsadó, MTA–BME Kompozittechnológiai Kutatócsoport, Budapest
Dobranszky.Janos@eik.bme.hu

² az MTA doktora, egyetemi tanár, tanszékvezető, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Anyagtudomány és Technológia Tanszék, Budapest
szpj@eik.bme.hu

³ az MTA doktora, tudományos tanácsadó, Bay Zoltán Kft., Budapest
laszlo.toth@bayzoltan.hu

⁴ az MTA doktora, a Dunaújvárosi Egyetem professor emeritusa
eva@blabla.hu

ÖSSZEFOGLALÁS

Prohászka János 1920. április 26-án született Budapesten. Tudományos elismertsége folyamánként 1964-ben meghívták a Műegyetemre, egyetemi tanárnak. Prohászka János tudományos kutatói és egyetemi tanári szemléletére rendkívül erős hatást gyakorolt a Harvard Egyetemen vendégkutatóként eltöltött időszak, amikor az akkori idők legnagyobb nemzetközi tekintélyeivel (Bruce Chalmers, David Turnbull, Morris Cohen, John Werner Cahn, Michael F. Ashby) dolgozott közösen. Valós, mindenkor a gyakorlati problémákra irányuló kutatói aktivitását és professzori ténykedését közel kilencvenéves koráig fenntartotta.

Prohászka Jánost ötvenéves korában, 1970-ben választották az MTA levelező tagjává. Abban a két ciklusban, amikor Szentágothai János volt az MTA elnöke (1976–2003), ő is tagja volt az elnökségnek. A Műszaki Tudományok Osztályának elnökeként (1993-tól 1999-ig) különösen fontosnak tartotta, hogy elősegítse az akadémiai kutatási erőforrásoknak a magyar gazdaság szolgálatába állítását. Tudományos vezetői pályája első percétől kezdve minden lehetséges fórumon azt a nézetet képviselte, hogy az ország gazdaságának a legfontosabb eleme a termelés.

Égész tudományos pályájának talán a legfontosabb értékrendi meghatározója a technológia jelentőségének hangsúlyozása volt. Az ő szerkesztésében jelent meg 2001-ben *A technológia helyzete és jövője című tanulmánykötet. Felismerte és hirdette, hogy az egész társadalom felemelkedésének egyik alapvetően fontos eszköze a technológia fejlesztése.*

Prohászka János a 20. század második felében a magyar műszaki tudomány egyik legmeghatározóbb szereplője volt. Mérnökgenerációk szemléletét formálta az anyagtudomány és a technológia jelentőségének felismerésére. Méltán számíthat a szakma örök tiszteletére, ott van a helye a magyar műszaki tudomány legnagyobbjai között.

ABSTRACT

János Prohászka was born on 26 April 1920 in Budapest. As a result of his scientific recognition, he was invited to the Technical University of Budapest in 1964 as a professor. His approach to scientific research and teaching was strongly influenced by his time as a visiting researcher at Harvard University when he worked with the greatest scientists of the time (Bruce Chalmers, David Turnbull, Morris Cohen, John Werner Cahn, Michael F. Ashby). He maintained his research activity on practical problems at all times and his professorial activity until the age of 90.

János Prohászka was elected a corresponding member of the Hungarian Academy of Sciences in 1970 at the age of fifty. In the two cycles when János Szentágothai was the President of the Academy (1976–2003), he was also a member of the Board. As President of the Section of Engineering Sciences (1993 to 1999), he considered it particularly important to help bring academic research resources to the service of the Hungarian economy. From the first minute of his scientific leadership career, he represented in every possible forum the view that production was the most important element of the country's economy.

Perhaps the most important value determinant of his entire scientific career was the emphasis on the importance of technology. He edited a volume of studies in 2001 entitled *The State and Future of Technology*. He recognized and proclaimed that one of the fundamental tools for the rise of society as a whole was the development of technology.

In the second half of the 20th century, János Prohászka was one of the most significant representatives of Hungarian technical science. He has shaped the approach of generations of engineers to recognize the importance of materials science and technology. He can rightly count on the eternal respect of the profession; he has a place there among the greatest in Hungarian technical science.

Kulcsszavak: anyagtudomány, műszaki tudomány, technológia

Keywords: materials science, engineering science, technology

„Emlékezni és erőt meríteni jöttünk össze...” Éppen elmúlt hetvennyolc éves Prohászka János, amikor 1998. május 18-án kiállt a szószékhez az Akadémia dísztermében, és az idézett szavakkal kezdte el visszaemlékező beszédét Geleji Sándor születésének centenáriuma alkalmából. Ez az emlékbeszéd indította útjára a Glatz Ferenc által életre hívott, új – s ma már különösen tiszteletreméltó – előadás-sorozatot. Az *Emlékbeszédek az MTA elhunyt tagjai felett* sorozatban azután még több mint százhusz előadás hangzott el, nyolc éven át, és ezeket az Akadémia nyomtatásban is közreadta. Sajnos ez a szép hagyomány mára teljesen feledésbe merült. A ma már közel nyolc éve elhunyt Prohászka János 1998-ban az akkor már huszonegy éve elhunyt Geleji Sándor akadémikusra emlékezett, de korábban ugyanígy tiszteltgett az 1985-ben elhunyt Verő József akadémikust (*Magyar Tudomány*, 1985) és az 1977-ben elhunyt Gillemot László akadémikust (*Műszaki Tudomány*, 1977) búcsúztatva.

Az imént említett három nagyszerű magyar tudós, valamint a hozzájuk tartozó Millner Tivadar és Zorkóczy Béla voltak Prohászka János tudományos kutatói

pályájának megalapozásában a meghatározó emberek, akiknek ezt a szerepét élete végéig emlegette. Műszaki és tudományos gondolkozásmódját tehát a 20. század közepének legtekintélyesebb anyagtudósai formálták.

Prohászka János 1920. április 26-án született Budapesten. Nagytétényben nőtt fel, itt járt iskolába, itt alakította meg társaival az élete végéig működő cserkészcsapatát, s itt kezdett el kétkezi munkásként dolgozni. A második világháború idején a hadiüzemként működő Magyar Optikai Művek üvegcsiszoló munkása volt. Ő maga mondta el a Magyar Televízióban bő negyven éve sugárzott, *Tudósportrék* című sorozat róla szóló műsorában, hogy bár érettségi nélkül vették fel a Műegyetemre, kőkeményen tanulva teljesítette a szigorú bentmaradási követelményeket, és 1950-ben megszerezte a gépészmérnöki oklevelet. Kiváló teljesítménye eredményeként az első aspiránsok egyike lett a Vasipari Kutatóintézetben, ahol Gillemot, Verő, Geleji, Zorkóczy és Millner professzor „táltosképzőjében” vált nagyon gyorsan az anyagtechnológia elkötelezett, elismert és meghatározó kutatójává.

Prohászka János tudományos életútján végigtekintve, az első jelentős állomás *A titán hatása az acélban lezajló széndiffúzió sebességére és a betétben edzhető acélok tulajdonságaira* című kandidátusi értekezésének megvédése volt (1956) aspirantúrájának lezárásaként. Ekkor már tudományos kutatóként dolgozott a Híradástechnikai Kutatóintézetben (1955–57), majd pedig az MTA *Műszaki Fizikai Kutatóintézetének* tudományos osztályvezetője lett. A „műfi” az akkor is a világ élvonalába tartozó, magyar izzólámpa- és rádiócsőgyártáshoz alapvető fontosságú volfrámkutatás bázisa volt. Ettől kezdve fontos szerepet játszott a mérnöki anyagtudomány és anyagtechnológia fémfizikai szemléletének korszerűsítésében, aminek különösen fontos eszköze volt az 1963-ban megvédett akadémiai doktori értekezése, amelynek címe: *Diszlokációk képződése a dendrites kristályosodás során*.

Tudományos elismertsége eredményeként hívták meg a *Műegyetemre*, egyetemi tanárnak. Az egyetemi évkönyv megőrizte, hogy „az 1963/64. tanév utolsó jelentős eseménye augusztus 1-én zajlott le, amikor az egyetem új rektora [...]

(Prohászka János egyetemi hagyatékából)

átadta az újonnan kinevezett egyetemi tanároknak [...] kinevezési okmányukat, akik ezt követően hivatali esküt tettek. A rektor [...] ismertette a [...] Kormány határozatát, amely szerint [...] Prohászka Jánost a villamosmérnöki kar villamosipari anyagtechnológia tanszékére egyetemi tanárnak kinevezte.”

Prohászka János tudományos kutatói és egyetemi tanári szemléletére rendkívül erős hatást gyakorolt az 1960-as évek közepén a Harvard Egyetemen vendégkutatóként eltöltött időszak. A VASKUT-ban töltött aspiránsi évek során lerakott alapokra és a volfrámkutatásban épített falakra épült rá fődémként az a tudás (a fizikai és a mechanikai metallurgia legújabb ismeretei), az a módszertan (a kristályszerkezet vizsgálatának korszerű eljárásai) és az a szemléletmód (minden kutatómunkának a gyakorlati hasznosítás szem előtt tartásával és állandó megvitatások közepette kell folynia), amelyet a szakterület legnagyobb nemzetközi tekintélyei – például Bruce Chalmers, David Turnbull, Morris Cohen, John Werner Cahn, Michael F. Ashby – körében folytatott kutatómunkája és az ennek hatékony vitafórumot biztosító sok-sok *coffee break* segített megszilárdítani. Csak addig mosolyogták meg az akkor regnáló hazai szakmai körökben Prohászka János az anyagtulajdonságokat a diszlokációelméletre alapozó érvelését, ameddig az egyik professzortársa azt nem írta haza már az első levelében az *Imperial College*-ből, hogy emberek, itt meg sem lehet mozdulni a diszlokációk nélkül.

Nagyra kell értékelnünk Prohászka Jánosnak azt a teljesítményét, hogy az eléggé mostoha sorsú Villamosipari Anyagtechnológia Tanszékéből egy kitűnő, technológia-központú, anyagtudományi kutatóbázist teremtett. Nem nyugodott bele abba, hogy az ereje teljében lévő Gillemot-tanszék mellett az ő tanszéke eljelentéktelenedjen, bár oktatni csak a villamosmérnöki kar anyagtechnológiai alaptantárgyát volt módja. Azt, hogy mekkora teljesítmény is volt tőle az ország egyik legjobb röntgendiffrakciós kutatólaboratóriumának létrehozása, vagy az egykristálygyártás megvalósítása a szegedi kristálykémiaili kutatásokhoz, a maratási idomokból való orientációmeghatározás módszertanának kidolgozása, vagy a volfrámkutatásoktól a szikraforgácsoló huzalokon át az acélszalaggyártásig (Svédországba és Olaszországba eladott szabadalommal) iparilag alkalmazott gyors hőkezelési eljárások kifejlesztése, vagy a Műegyetem első pásztázó elektronmikroszkópjának csatasorba állítása (1979), vagy – nem mellékesen – a villamoskari és a gépészkari anyagtudományi alaptárgyak máig használt tankönyveinek megírása, az igazán csak ma látszik.

Prohászka professzor a Villamosipari Anyagtechnológia Tanszéket – valamint a gépészkari társtanszékével együtt alkotott Mechanikai Technológiai és Anyagszerkezet-tani Intézetet – 1986-ig vezette. Ezután, az egyetemi tanárként töltött huszonöt év után, még hat éven át vezette (1977–1996) az MTA–BME Fémtechnológiai Kutatócsoportot, és a valós, mindenkor a gyakorlati problémákra irányuló kutatói aktivitását közel kilencvenéves koráig fenntartotta; ekkor adta át az utolsó OTKA-pályázatának befejezését a munkatársainak.

Ötvenéves korában, 1970-ben választották az MTA levelező tagjává, majd 1982-ben az MTA rendes tagja lett. Székfoglalójában az anyagok teljes körű újrahasznosításának ma is érvényes megoldására tett javaslatot. Abban a két ciklusban, amikor Szentágothai János volt az MTA elnöke (1976–2003), Prohászka János is tagja volt az elnökségnek mint a VI. osztály közgyűlés által választott képviselője. Az akadémiai szervezetben a tudományos bizottságok tagjának lenni – lévén az a szakma egyfajta elismerése a választás útján elnyerhető tagság műfajából adódóan – nem volt különösebben megterhelő régen sem, ám a bizottság vezetőjének lenni már egészen más felelősségi szint. Ezért is érdemel elismerést Prohászka János, aki az Elméleti Technológiai Bizottságot és az Anyagtudományi és Technológiai Bizottságot is több cikluson át vezette. Eközben, egyes időszakokban, a Műszaki Tudományok Osztályán szakcsoportvezetői, osztályelnök-helyettesi, majd az 1993-tól 1999-ig osztályelnöki tisztséget töltött be. E tevékenységében különösen fontosnak tartotta, hogy elősegítse az akadémiai kutatási erőforrásoknak a magyar gazdaság szolgálatába állítását. Tudományos vezetői pályája első percétől kezdve minden lehetséges fórumon azt a nézetet képviselte, hogy az ország gazdaságának a legfontosabb eleme a termelés.

Ekkor – tehát az 1990-es évekről beszélünk – tucatnyi véleménycikket is közölt a magyar gazdaság és a műszaki fejlesztés összefüggéseiről, főleg a *Magyar Nemzetben* (például: *A gazdasági felemelkedés útja*, 1997. április 17.), amely országos politikai napilapként akkoriban számos kitűnő akadémikustársának is fórumot adott a közvélemény és a politika befolyásolására.

Az 1998. szeptemberi MTA-elnökségi ülésről visszatérve Prohászka János elmondta, hogy az agrártudományi osztály vezetője elújságotlta neki, hogy már egyeztetett az agrárminiszterrel arról, miként tudná a tudományos szféra elősegíteni a kormányzati célok megvalósítását. Osztályelnökként ő is elhatározta, hogy felkeresi emiatt az első Orbán-kormány gazdasági miniszterét, Chikán Attilát, aki – különféle protekciókat is megmozgatva – végül januárban tudta fogadni őt.

Prohászka János hosszú és tevékeny alkotói életének értékelésekor nagy súllyal esik a latba, hogy meghatározó hatású, szemléletformáló tudományos vezetője volt az ország műszaki egyetemlein, főiskoláin, iparvállalatainál és kutatóintézeteiben dolgozó, ott később nagy tekintélyt szerzett tanárok, kutatók és vezetők egy egész nemzedékének. A *Gondolkodó* című televíziós sorozat *Tudomány és felsőoktatás* című epizódjában ekként figyelmeztetett: „Egy korszerűen fejlett országban egy tankönyv, maximum, a mi szakmánkról beszél, alig éri meg a tízéves életkort, azt újraírják. Minálunk húsz-harmincéves tankönyvekből tanítunk.” Rajta éppenséggel nem múltott! Az 1960-as évek elejétől 2001-ig írt tankönyvei még ma is komoly segítséget jelentenek a gépészmérnök és a villamosmérnök egyetemi hallgatók számára az anyagtechnológiai ismeretek elsajátításában. A sorban utoljára, nyolcvanévesen írt és 2001-ben megjelent *A fémek és ötvözetek mechanikai tulajdonságai* című könyvének a megírását külön is kiemelték a Széchenyi-díja adományozásakor, 2003-ban.

A gépipar, a villamosenergia-ipar és a kohászat meghatározó iparvállalatai és kutatási központjai mellett a szakmai közélet fórumain is folyamatosan jelen volt: minden konferenciameghívást elfogadott. Különösen fontos feladatának tartotta, hogy segítse az anyagtudományi kutatások eredményeinek magyar nyelvű publikálását, ezért is vállalta a *Bányászati és Kohászati Lapok Kohászat* című, ma már több mint százötven éve működő folyóirat szerkesztőbizottságának elnöki tisztségét, amely lapban egyébként egész alkotói pályája során folyamatosan közreadta kutatási eredményeit.

Most, amikor az Akadémia egésze nagy erőfeszítéseket tesz arra, hogy összegyűjtse és közreadja az elmúlt három évtizedben elért tudományos kutatási eredményeket, Prohászka János munkásságából is bőven válogathatnánk, még úgy is, hogy három évtizeddel ezelőtt már igencsak túl volt a teljes fordulatszámom pörgő kutatási időszakán. Éppen ezért nem is térünk ki például a martenzites és a bénites átalakulásról, a forgácsolásleválasztási folyamat anyagszerkezeti vonatkozásairól, avagy a rugalmassági tulajdonságok és az anizotrópia kapcsolatáról kidolgozott megállapításaira. Helyette azonban felhívjuk a Tisztelt Olvasóközönség figyelmét arra, ami Prohászka János egész tudományos pályájának talán a legfontosabb értékrendi meghatározója volt: a technológia jelentőségére.

1978-ban jelent meg, *Gondolatok a technológiáról* címmel (a *Természet Világa* című lapban) az e tárgyban írt első közleménye, és további, csaknem húsz dolgozatot közölt ezt követően. A technológia jelentőségéről vallott nézetei különösen kedvező fogadtatásra találtak Glatz Ferenc akadémiai elnöksége idején, amikor az MTA – a Stratégiai Kutatási Programirodán keresztül – jelentős erőket vont be a nemzeti kutatásfejlesztési stratégia megalkotásán dolgozó kormányzati munka – a Palkovics László vezette *Országos Műszaki Fejlesztési Bizottságban* (OMFB) kidolgozott Technológiai előtekintési program – támogatására. Az akadémiai munkacsoportot Prohászka János vezette, és az ő szerkesztésében jelent meg 2001-ben, az MTA-kiadásában *A technológia helyzete és jövője* című tanulmánykötet. Ennek bevezető tanulmányában azt írja: „Nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy a technológia korábban is, de ma még inkább, szorosan összekapcsolódott és összekapcsolódik szinte valamennyi tudományterülettel. Olyan ez a kapcsolat, mint Aesopus tanító meséiben az emberi szervek egymásraulaltsága: az egyik nem lehet meg a másik nélkül.”

Talán nem tévedünk, ha a technológia jelentőségének az évtizedeken át való hangsúlyozásában mutatott állhatatosságát arra vezetjük vissza, hogy szegény sorból jöve felismerte és hirdette, hogy az egész társadalom felemelkedésének egyik alapvetően fontos eszköze a technológia fejlesztése, hiszen ő is azt az értelmezést osztotta és terjesztette – a technológiát a reprodukció tudományának nevezve –, amelyet legegyszerűbb formájában a műegyetemi professzor és akadémikus Rejtő Sándor fogalmazott meg, még 1915-ben: a technológia az ipari munka tudománya.

Prohászka János a 20. század második felében a magyar műszaki tudomány egyik legmeghatározóbb szereplője volt. Mérnökgenerációk szemléletét formálta az anyagtudomány és a technológia jelentőségének felismerésére. Méltán számíthat a szakma örök tiszteletére. A tudományos közéletben évtizedeket eltöltve világosan látta azokat a tendenciákat, amelyek ellentétesek voltak az értékrendjével, és a maga eszközeivel tett is azért, hogy az általa helyeselt elvek ne sérüljenek. Olykor elegendő volt napokon át (vagy ameddig szakmailag megfelelőnek nem tartotta) „ütni” az aspiránsai fejét, hogy tegyék rendbe a disszertációjukat. Más esetben azzal hárította el az ő beosztottjára panaszt tevő egyetemi vezető regulázási kérését, hogy ő a „tettesnek” csak a tudományos kutatómunkáját irányítja. Ha pedig kellett, akkor felszólalt, érvelt, cikket írt és külön munkát vállalt magára.

Igencsak megfontolásra érdemesek manapság *A megmérettetés szabályai (Magyar Tudomány, 1993)* címmel írt intelmei is: „Az Akadémián kezdett eluralkodni az a vélemény, hogy a kutatási tevékenység minőségét és besorolását szinte kizárólag az elért eredményeket közlő cikkek száma és a rájuk való hivatkozások mennyisége értékelheti a legtárgyilagosabban [...] sok eset tapasztalata mutatja, ha az Akadémia illetékesei [...] olyan államférfiakkal cseréltek véleményt, akiknek lehetőségük volt az akadémiai költségvetés módosítására, elsősorban azokat a [...] kutatási eredményeket hangsúlyozták, melyeket a hazai ipar, mezőgazdaság vagy egészségügy hasznosított [...] olyan kiértékelési rendszer kidolgozását tartjuk fontosnak, mely minden szempontot figyelembe vesz, és nemcsak az akadémiai kutatók, hanem adott esetben a költségvetési összeget biztosítók véleménye szerint is elfogadható.”

Az a széles tudományterület, a klasszikus „anyagtudomány és technológia”, amelyen Prohászka János hatvan éven át dolgozott, már az ő életében erőteljes specializálódáson ment át. Az olyan ember, aki ebben az egyre szélesedő mezőben is képes az egyes szakmák egyre keskenyedő látómezőjét szélesre nyitva, érdemben és elfogadottan beleszólni a szakma belső diskurzusaiba, az nemcsak tiszteletet vív ki magának, hanem meghatározó szereplője is lesz a szakmán belüli és a szakmák közötti párbeszédnek, sőt, még azok remélhetőleg kedvező egymásra hatásának is.

Prohászka János azon kivételesen kevesek közé tartozik, akik ezt a szerepet be tudták tölteni a hazai anyagtechnológiai és anyagtudományi szakmában. Fémfizikusok, vaskohászok, képlékenyalakítók, fémtanوسok, mágnesgyártók, hőkezelők, volfrámkutatók, öntészek, kristálykémikusok, röntgenesek, hegesztők, kompozitgyártók, forgácsolók és szikraforgácsolók, metallográfusok, mechanikusok és törésmechanikusok egyaránt megtalálták benne azt a tudományos kutatási és fejlesztési partnert, akivel együttműködni és vitázni azért is érdemes volt, mert gazdagítani tudta az ő szakmai tudásukat, és hozzá tudott járulni a kutatómunkájuk vagy/és a gyártási tevékenységük eredményességéhez.

Olyan volt az anyagtudományban, mint a véradók közt az általános adó. A titkát keresve ennek a képességnek, az vélhetően abban rejlett, hogy a kivételesen erős alaptudományos ismeretanyagát képes volt alkalmassá tenni és hitelesíteni a technológia – az ipari munka tudománya – értékmérési rendszerében is. Ahol csak egy kérdés érdekes igazán: működik? Prohászka János tudományos eredményei működtek, megvalósultak. Ehhez azonban nem lett volna elegendő csak az elismerten alapos felkészültsége; olyan habitus is kellett hozzá, amelyet a vele együttműködő, sokszor akár még rivalizáló partnerek részéről is könnyen és tartósan el lehetett fogadni. A szakmai vitákban, beszélgetésekben ő inkább ember, szakember és nem a mindent tudó „akadémikus” volt. Így a vele folytatott diszkurzusok maradandó nyomokat hagytak mindazokban, akik ezt megélték. Talán ez volt a legnagyobb kutatói erénye: az alapos, széles körű tudás és az ehhez társuló „könnyű hozzáférhetőség” együttese. Mindezek ékesen példázzák, hogy milyen hosszan és hasznosan szolgálta a magyar műszaki anyagtudományi szakmai közösséget.

Már említettük, hogy élete végéig kiemelten kezelte a hazai szakmai konferenciákon való részvételt és a magyar szakmai folyóiratokban való publikálást: meghatározó szerepet vállalt az új évezredben az országos anyagtudományi konferenciák (OATK) újraindításában. Az első magyar nyelvű cikke *A diffúzió és öntészeti vonatkozásai* címmel jelent meg 1954-ben, a *Bányászati és Kohászati Lapok Öntöde* folyóiratban, az utolsó pedig 2011-ben, a *Machining and Forming Technologies* című folyóiratban *The Effect of the Elastic and Plastic Anisotropy on the Elastic-Plastic Deformation Region* címmel. Ekkor kilencvenéves volt. Vajon ki fog a maiak közül ebben az életkorban publikálni?

Különösen ennek a mai állapotnak a fényében állapíthatjuk meg – egyik legendás mondásának talán megbocsátható parafrázisával –, hogy a Prohászka János által felépített mű bizony nem „csak rózsavíz” volt a magyar műszaki anyagtudományban. Nem férhet hozzá kétség, hogy ott van a helye a magyar műszaki tudomány legnagyobbjai között.

1998. május 18-án Prohászka János így zárta a Geleji Sándorra emlékező beszédét. „Ma nem könnyű a műszaki tudományok és a műszaki fejlesztés területén dolgozni. Sokan fel is adták, adják a küzdelmet, mert számtalan könnyű megélhetést is kínál a mai gazdasági környezet. Azt azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy az országnak a gazdasági szintje, utódaink életszínvonala a mi munkánktól is jelentős mértékben függ [...] Adjon erőt számunkra a nehézségek vállalásában az a tudat, hogy nem tevékenykedünk hiába még akkor sem, ha ezt a tevékenységet ma nem ismeri el a társadalom, mert csak akkor leszünk méltóak az olyan műszaki nagyságokhoz, mint akik a magyar műszaki történelemben utat mutatnak.”

Bizony, e nagyságok közé tartozik a száz éve született Prohászka János is, akire emlékezni mindannyiunk számára érdemes, mert példájából erőt tudunk meríteni!